

a že netřeba, jak toho žádá zejména Finger, aby náhrada poskytnuta byla prvé, než promlčení zavedením trestního řízení bylo přetrženo. Na stanovisku p. spisovatelem hájeném stála, jak známo, i dosavadní judikatura nejvyššího soudu; teprve posledně v důvodech ku svému rozhodnutí ze dne 7. dubna 1900 (č. 2461 sbírky Manzovy) zdá se, jak p. spisovatel za to má, že tento tribunál zaujal stanovisko poněkud odchylné. Ve případě, o kterýž tu šlo, byla totiž škoda nahrazena obžalovaným teprve mezi poradou porotců. V důvodech rozhodnutí nejvyššího soudu, kterýmž zamítnuta byla zmateční stížnost obžalovaného proti rozsudku odsuzujícímu, praví se, že nelze mluvit o náhradě »podle možnosti« (nach Kräften, § 229. b) tr. zák.), jestliže pachatel, ač zámožný, s náhradou otálel, až při hlavním přelíčení nebezpečí, že bude odsouzen, se stalo imminentním. *Rosenblatt* obraceje se proti tomuto odůvodnění, má rozhodnutí u věci samé za správné, poněvadž v řízení porotním za rozhodnou dobu, do kteréž nejpozději škodu s účinkem vzhledem ku promlčení nahraditi možno, pokládati sluší moment, kdy porotcové se odeberou k poradě. Tento svůj názor odůvodňuje p. spisovatel tím, že dle § 317. tr. ř. porotcům nesluší položit otázku na promlčení, nýbrž soud slyšev strany bez výroku porotců sprostí obžalovaného, má-li na to, že trestný skutek je promlčen. Z toho soudí p. spisovatel, že obžalovaný, nenamítal-li promlčení a nežádal-li za sprostění bez výroku porotců prvé, než tito se odebrai ku poradě o daných otázkách, potom již k tomu práva nemá, poněvadž poradu porotců přerušiti nelze, a jakmile porotcové s výrokem o vině do jednacích síně se vrátí, rozsudek již vynesena jest a tudíž ku promlčení jako faktu po rozsudku následujícímu přihlížeti nelze.

Naproti tomu sluší uvést, že přece není vyloučeno, že porotcové i po prohlášeném již výroku svém ještě jednou k poradě odebrati se musí (řízení moniturní dle § 331. tr. ř.), že výrok poroty není rozsudkem aniž částí jeho, nýbrž pouze podkladem rozsudku, že ku promlčení sluší přihlížeti z úřadu, a že tudíž byla-li otázka o vině porotcům položena a jimi kladně zodpověděna, není to ještě překážkou, aby soud, má-li za to, že nastalo promlčení neb že je tu jiný z důvodů beztrestnosti v § 317. tr. ř. naznačených, chybu ještě napravil a nepřihlížeje prostě k výroku porotců obžalovaného z obžaloby propustil. Tak i judikatura nejvyššího soudu (srv. čís. 558., 1070. sbírky a j.). — Hledíce k tomu máme za to, že p. spisovatel by měl důsledně se stanoviska svého i náhradu danou mezi poradou, ba i po prohlášení nálezu porotců, až do té doby, kdy soudní dvůr se ku poradě odebere, pokud jde o promlčení, za včasnou pokládati. — Ostatně dle našeho mínění nemá uvedené rozhodnutí nejvyššího soudu principiálního významu, jakýž mu p. spisovatel přikládá. Neboť jak v důvodech rozhodnutí toho výslovně se uvádí, řešena především otázka, zdaž obžalovaný podle možnosti úplnou náhradu dal. Otázka tazodpověděna záporně vzhledem k tomu, že část náhrady nebyla složena hotově, nýbrž pouze akceptem uhraze: a, což nejvyšší soud ve shodě s předcházejícími nálezy svými (srv. na př. čís. 1825. sbírky) nepokládá za náhradu plnou. Poněvadž pak obžalovaný otálením s náhradou sám zavinil, že, ač jsa zámožný, v poslední chvíli u hlavního přelíčení celou částku, nemaje právě tolik při sobě, hotově složiti nemohl, nelze tu dle názoru kasačního soudu mluvit ani o náhradě podle možnosti. Hledě k tomu nejvyšší soud, jak výslovně se v důvodech uvádí, ani se nepustil do řešení otázky, zdaž škoda v čas nahrazena byla. M.

Juristische Blätter, ročník XXIX. (1900). Ve článcích »Das Recht des durch die Strafthat Verletzten auf Ersatz« (v čís. 8.) a »Die Trunksucht als Straffälligkeitsursache in Schweden« (v čís. 46.) rozebírá známý kriminalista pod šifrou — oe — dva posudky podané šestému mezinárodnímu kongresu vězeňskému r. 1900 v Bruselu, a to o prvním předmětu Vilémem Tallackem, tajemníkem společnosti Howardovy v Londýně, o předmětu druhém pak Sigfriedem Wieselgrenem generálním ředitelem švédských trestnic. — Major-auditor *Korwin-Dzbański* podává ve článku: Ein Blick auf unsere Militärjustiz

(čís. 25. a 26.) stručný, však zajímavý obraz vojenského soudnictví trestního počínaje válkou třicetiletou až po dobu přítomnou. — Stati o uherském trestním zákonodárství obsahuje čís. 5. (nejdůležitější zásady nového trestního řádu v Uhrách dne 1. ledna 1900 v život vstoupivšího), čís. 24. (článek *Putzův* o uh. soudech porotních) a čís. 26. (o chystaných novelách k uh. trestnímu zákonu, pak o instrukci uh. ministra spravedlnosti dané vrchním státním zástupcům ve příčině provádění nového řádu trestního). — Výtah z přednášek konaných ve vídeňské právnické jednotě přináší čís. 6. (přednáška prof. Dra. *Otty Friedmanna* o právní ochraně proti urážlivému obviňování) a čís. 11. (přednáška Dra. C. šl. *Lilienthala* o účelu jako momentu viny a trestu). Kromě toho obsahuje týdenní hlídka zajímavé poznámky o popravě vražednice svého dítěte *Hummelové* (čís. 1.), o německé osnově zákona o odcizení práce elektrické (čís. 3), o mafii (čís. 5.), o lynchování (čís. 6.), pruském zákoně o nucené výchově nezletilých (čís. 22.), o kontradiktorním řízení přípravném (čís. 23.) a o procesu *Hilsnerově* (čís. 46.).

M.

Blätter für Gefängnissskunde, orgán spolku německých úředníků vězeňských, vydávaný v Heidelbergu, přináší ve svém svazku XXXIV. (ročník 1900, sešit 1—6) přednášku soudního rady *Simonsona* v Berlíně o ochraně dětí v právu německém, konanou v nově založeném spolku pro ochranu dětí před vykořisťováním a týráním. *Simonson* rozbírá otázku, v jaké míře se dostává ochrany dětem dle něm. zákona trestního, dle nového zák. obč. i dle zákonů speciálních a dospívá k důsledku, že nutno tuto ochranu zákonnou doplniti činností spolků soukromých, při čemž poukazuje na stkvělé výsledky anglického spolku *Society for the Prevention of Cruelty to Children*. — Ve článku »*Familienfürsorge im Berliner Vereine zur Besserung der Strafgefangenen*« vykládá Dr. *Felisch* (ředitel zemského soudu v Berlíně), do jaké míry se v tomto spolku věnuje péče též rodinám vězňův. *Michaelis* (ředitel trestnice ve Graudenci) plaiduje ve stati nadepsané »*Etwas über Disciplinarstrafen*« pro nutnost připuštění trestu bitím ve trestnicích.

Podrobnější zmínky zasluhuje obšírné pojednání »*Die Fundamente der neuen österreichischen Kriminalgesetze im Lichte der Praxis des Strafvollzuges*«, ve kterémž *Nadastiny* (kontrolor trestnice ve Gradisce) pokračuje v posuzování poslední naší osnovy zákona trestního, pokud se týče předpisův o způsobu trestův a jich výkonu a připojené k ní osnovy zákona o výkonu trestů na svobodě. Podrobiv v první části uveřejněné ve předešlém (33.) ročníku system trestův osnovou přijatý kritice, vrcholící v návrhu dle našeho mínění poněkud povážlivém, aby zaveden byl jediný druh trestu na svobodě, pouze trváním odstupňovaný (viz recenzi této části v *Gerichtszeitung* 1900 čís. 21.) přimlouvá se v části druhé nadepsané »system vězeňský« za modifikovaný system irský (progresivní) s intensivnějším než dosud užíváním samovazby a s podmíněným propouštěním na svobodu. Pokud však jde o ústav posléz uvedený, vyslovuje se autor proti tomu, aby, jak zamýšleno, rozhodnutí o podmíněném propuštění bylo přeneseno na stálé komise pro výkon trestu (zavedené, jak známo, zákonem z 1. dubna 1872 čís. 43. ř. z. pro kontrolu výkonu trestu v samovazbě) poukazuje na to, že by tyto komise — o jichž nynější působnosti p. spisovatel nemá valného mínění — byly nuceny svůj výrok o podmíněném propuštění založiti úplně na zprávě a posudku úředníků vězeňských. *Nadastiny* prohlašuje se přívržencem trestu neurčitého, jímž, jak známo, umožniti se má, aby zločinec držán byl ve vazbě tak dlouho, až se polepší. Chce-li autor užívání trestu toho vznésti na soud, aby zamezeno bylo zneužívání, pak sluší podotknouti, že zajisté jen vyslovení trestu takového může býti zůstaveno soudu, kdežto pokud jde o výrok o propuštění či nepropuštění z vazby, nezbude as než ponechati jej výkonným orgánům vězeňským či aspoň založiti jej na jich návrhu; neboť oni jediní mají možnost chování se trestance bez přestání pozorovati. Ostatně pomíjí autor úplně nejzávažnější námitku, kteráž proti trestu neurčitému se činí,